

**Комунальний заклад Київської обласної ради
«Чернобильський медичний фаховий коледж»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Тетяна САЛОБУТА
«___» _____ 20__р.

Циклова комісія клінічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

МЕДСЕСТРИНСТВО В ОНКОЛОГІЇ

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Вид освітнього компонента	Обов'язковий
Мова викладання	Українська

Робоча програма *Медсестринство в онкології*
для здобувачів освіти за спеціальністю *223 Медсестринство,*
Освітньо-професійна програма *Сестринська справа*
2011 року

*Литвиненко Наталія Валеріївна, викладач вищої категорії,
старший викладач*

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма схвалена на засіданні циклової комісії *клінічних
дисциплін*

Протокол № _____ від " ____ " _____ 2025 року

Голова комісії _____ *Марія ШУЛЛА*

Перезатверджена

20__рік

20__рік

20__рік

20__рік

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- професійний ступінь:	Характеристика освітнього компонента
Кількість кредитів – <u>ECTS – 3</u>	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> Спеціальність <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Загальна кількість годин - 90	Освітньо-професійна програма: <u>Сестринська справа</u>	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
		5-й
		Лекції:
		20 год
		Практичні:
40 год.		
Самостійна робота:		
30 год.		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи здобувачів освіти-	Освітньо-професійний ступінь: <i>фаховий молодший бакалавр</i>	Вид контролю: <i>диф. залік</i>

2. Мета та завдання освітнього компонента

Бурхливий розвиток медичної науки показав важливість і практичне значення медсестринства в онкології у підготовці фахових молодших бакалаврів за ОПП «Сестринська справа».

Робочу програму з освітнього компонента «Медсестринство в онкології» КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» складено для підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти за спеціальністю - 223 Медсестринство, галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Сестринська справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності - 223 Медсестринство, галузі знань - 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Сестринська справа» 2023 року та навчальних планів 2023 року (ОПП «Сестринська справа» та навчальні плани складено і затверджено в 2023 році).

«Медсестринство в онкології» здобувачі освіти вивчають протягом одного семестру, на третьому році навчання у V семестрі. На вивчення курсу відводиться 90 годин, з них 20 — лекції, 40 — навчальна практика, 30 год — самостійна робота.

Програма «Медсестринство в онкології» передбачає підготовку медичних сестер, які могли б ефективно поєднувати знання основ теоретичної онкології з ґрунтовними практичними навичками щодо здійснення медсестринського процесу при онкопатології.

Мета програми — на основі теоретичних знань механізмів розвитку злоякісного процесу, клінічних проявів і перебігу захворювання, профілактики і лікування хворих навчити майбутню медичну сестру ефективно застосовувати медсестринський процес шляхом оцінювання стану пацієнта, діагностування його проблем і встановлення медсестринського діагнозу, планувати та виконувати медсестринські втручання (незалежні, залежні та взаємозалежні), оцінювати якість медсестринського догляду, знати особливості паліативної допомоги.

В освітньому компоненті «Медсестринство в онкології» значну увагу приділяють самостійній роботі здобувачів освіти з хворими в лікувально-профілактичних закладах, опрацюванню додаткової літератури в бібліотеках та вдома, практичному тренінгу і вдосконаленню професійних вмінь у тренажерних кабінетах. Викладання освітнього компонента повинно проводитися з урахуванням кваліфікаційної характеристики в тісному зв'язку із раніше вивченими освітніми компонентами, що вивчаються паралельно.

«Медсестринство в онкології» як освітній компонент інтегрується з такими освітніми компонентами як медсестринство у внутрішній медицині, медсестринство в гінекології, медсестринство в педіатрії, медсестринство в хірургії, медсестринство в неврології, медсестринство в геронтології, геріатрії та паліативній медицині, медсестринство в інфектології, медсестринство в анестезіології та реаніматології.

Програма передбачає складання диференційованого заліку. Тестові завдання та тестові задачі включені до теоретичної частини комплексного кваліфікаційного іспиту ЄДКІ.

Циклова комісія має право вносити зміни до робочої програми залежно від організаційних і технічних можливостей, напрямів наукових досліджень, відповідно до вимог кінцевої мети галузевих стандартів фахової передвищої освіти та ОПП «Сестринська справа» (програмних результатів навчання) за фахом підготовки і навчальним планом.

Під час вивчення освітнього компоненту здобувачі освіти повинні оволодіти наступними компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.
- Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.
- Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.
- Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

- Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.
- Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.
- Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.
- Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.
- Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.
- Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.
- Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
- Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).
- Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.
- Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
- Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстренну імунoproфілактику, включаючи її популяризацію.

Програмні результати навчання (РН)

- Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.
- Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.
- Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.
- Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.
- Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

- Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.
- Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.
- Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.
- Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.
- Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.
- Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.
- Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .
- Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.
- Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.
- Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.
- Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.
- Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.
- Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.
- Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Після вивчення освітнього компонента **здобувачі освіти повинні знати:**

- принципи санітарно-протиепідемічного режиму в лікувально-профілактичних закладах онкологічного профілю;
- принципи організації роботи відділень онкологічного профілю;
- роль і завдання медичної сестри в лікувально-діагностичному процесі при

- онкологічних захворюваннях;
- організацію направлення і транспортування онкологічних хворих за призначенням;
- універсальні потреби людини;
- етіологію, основні клінічні симптоми онкологічних захворювань;
- методи об'єктивного обстеження, діагностику, принципи лікування онкологічних хворих;
- принципи організації медсестринського процесу за онкологічними хворими, методи диспансерного спостереження;
- тактику медичної сестри в процесі надання екстреної долікарської допомоги;
- принципи медичної етики і деонтології, міжособистісні аспекти спілкування;
- накази та інструктивні листи МОЗ України, які регламентують роботу лікувально-профілактичних закладів онкологічного профілю;
- про моральну та юридичну відповідальність за збереження професійної таємниці;
- особливості паліативної допомоги.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- виконувати основні маніпуляції, що застосовуються в онкологічній клініці:
  - внутрішньовенне, внутрішньом'язове та підшкірне введення ліків;
  - введення внутрішньовенного та сечового катетера, асистування під час катетеризації підключичної вени;
  - асистувати під час діагностичних вишкрібань порожнини матки, проведення електроексцизій, цистоскопії;
  - самостійно перев'язувати прооперованих онкологічних хворих;
  - уміти застосовувати хіміопрепарати;
- готувати пацієнтів до хірургічних втручань;
- запобігати можливим ускладненням у післяопераційний період та внаслідок проведення хіміо- і променевої терапії;
- виконувати обов'язки операційної, перев'язувальної, процедурної або палатної медичної сестри;
- здійснювати медсестринський процес у відділеннях онкологічного профілю;
- вирішувати деонтологічні завдання, пов'язані з професійною діяльністю, володіти навичками професійного спілкування.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- основи законодавства України про охорону здоров'я;
- стан організації медичної допомоги онкологічним хворим в Україні;
- сучасний стан захворюваності на онкологічні захворювання в регіоні, Україні, світі.

3. Програма освітнього компонента

№ п/п	Вид заняття	Зміст	К-ть годин
<i>V семестр</i>			
1	Лекція	<p>Розділ 1. Організація онкологічної допомоги в Україні</p> <p><i>Тема: Сучасний стан онкологічної служби в Україні. Організація онкологічної допомоги. Диспансеризація та облік онкологічних хворих. Організація та проведення профілактичних медоглядів. Аналіз причин запущених форм захворювання. Охорона праці в галузі</i></p> <p>Канцерреєстр. Статистика та епідеміологія злоякісних пухлин. Структура онкологічної служби. Етапи диспансеризації здорового населення. Клінічні групи для диспансерного спостереження. Облік онкологічних хворих.</p> <p>Головні завдання онкодиспансерів: чіткий і повний облік онкологічних хворих, диспансерне спостереження, аналіз лікування. Підготовка кадрів з онкології. Цитологічний скринінг раннього раку шийки матки та раку грудної залози і шкіри. Медична профілактика раку.</p> <p><i>Історія організації онкологічної допомоги в Україні. Основні форми звітності та обліку онкологічних лікувальних закладів.</i></p> <p><i>Дотримання правил ТБ. Знищення та знезараження предметів, забруднених кров'ю, екскрементами хворих. Складання плану заходів профілактики поширення ВІЛ-інфекції, гепатиту С. охорона праці в галузі.</i></p> <p><i>Поняття про епідеміологічні характеристики захворювань. Епідеміологія злоякісних захворювань різних систем органів на території України. Порівняння онкологічної захворюваності у різних регіонах країни. Епідеміологічні особливості онкологічної патології у світі. Порівняння світових даних та рівня онкологічної захворюваності на території України. Структура онкологічної патології у світі та на території України.</i></p>	2
2	Самостійна робота	<p><i>Тема: Реабілітація онкологічних хворих. Медична етика і деонтологія. Передпухлинні захворювання. Лікарсько-трудова експертиза</i></p> <p>Фонові процеси (класифікація, діагностика, лікування): фіброміоми матки, кісти яєчників, запальні процеси яєчників, кісти грудної залози. Дисплазії (визначення поняття,</p>	3
	Лекція		2

		діагностика, лікування). Дисплазії як справжній морфологічний передрак. Принципи роботи ЕКОПФО з онкологічними хворими. Система реабілітації онкологічних хворих. Види реабілітації (медична, психологічна, сексуальна, соціально-трудова реабілітація, професійна). Поняття про медичну етику та деонтологію.	
	Самостійна робота	<i>Принципи реабілітації онкологічних хворих (безперервність, комплексний характер, індивідуальні програми системи реабілітаційних дій). Визначення груп непрацездатності при різних локалізаціях раку.</i>	3
3	Лекція	Розділ 2. Основні методи обстеження і лікування онкологічних хворих Тема: Сучасні принципи діагностики злоякісних пухлин. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань. Рентгенодіагностика пухлин Цитологічний скринінг (двоетапна програма обстеження в системі профілактики раннього раку). Критерії оцінювання ефекту скринінгу. Функціональна діагностика. Біохімічні тести. Імунологічні тести. Поглиблена діагностика. Лапароскопія, кольпоцервікоскопія, гістероскопія, УЗД в діагностиці пухлин. Сканування грудної залози, щитоподібної залози, печінки, нирок. Комп'ютерна томографія. Цитологічний скринінг (дослідження пунктатів із пухлин, аспіратів, зішкрябів з матки, мазків-відбитків розрізу пухлини, випотів з черевної та плевральної порожнини).	2
	Самостійна робота	<i>Показання, протипоказання, методичні особливості проведення гістросальпінгографії. Особливості проведення рентгенографії кишок. Лімфографія в діагностиці метастазів пухлин.</i>	3
4	Лекція	Тема: Лікування і догляд за хворими під час проведення променевої терапії. Променева терапія основних локалізацій. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих. Правила виписування лікарських засобів Принципи променевої терапії онкологічних хворих. Променеві ускладнення. Загальні і місцеві променеві реакції й ушкодження. Лікування і профілактика. Загальні принципи хіміотерапії в онкології. Ускладнення хіміотерапії.	2
	Самостійна робота	<i>Участь медичної сестри в проведенні променевої терапії та хіміотерапевтичного лікування. Правила виписування лікарських засобів онкологічним хворим.</i>	3

5	Лекція	<p>Розділ 3. Пухлини голови та шиї</p> <p><i>Тема: Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота. Пухлини гортані, носоглотки, приносних пазух, рота, глотки. Рак щитоподібної залози</i></p> <p>Передпухлинні захворювання губи. Діагностика раку губи. Лікування. Клінічна картина, діагностика, планування лікування пухлини гортані, носоглотки. Прогноз, реабілітація. Клінічні прояви та лікування пухлин приносних пазух, рота, глотки. Реабілітація. Прогноз. Рак щитоподібної залози.</p> <p><i>Фактори зовнішнього впливу, які відіграють роль у появі раку губи. Частота захворювання на рак щитоподібної залози. Загальні принципи діагностики, комплексне лікування диспансеризація, прогноз та реабілітація хворих з пухлинами голови та шиї. Особливості паліативної допомоги.</i></p>	2
6	Самостійна робота	<p>Розділ 4. Основні онкологічні захворювання</p> <p><i>Тема: Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки. Рак печінки та підшлункової залози</i></p> <p>Захворюваність органів травного каналу. Рак стравоходу. Передракові захворювання шлунка. Передракові захворювання поперечної ободової кишки. Прояви захворювання. Послідовність методів діагностики. Лікування, радикальні та паліативні операції. Рак печінки: статистика, етіологія, патогенез. Патологічна анатомія. Класифікація. Клінічні прояви. Перші симптоми. Діагностика (лабораторна, інструментальна — УЗД, комп'ютерна томографія). Лікування (хірургічне, медикаментозне). Метастатичне ураження. Рак підшлункової залози: статистика, етіологія, патогенез. Патологічна анатомія. Клінічні прояви хвороби. Скарги. Анамнез. Порядок клінічного відстеження хворих. Лабораторна діагностика. Інструментальна діагностика (УЗД, КТ, накопичувальні радіоізотопні методи). Лікування (хірургічне, медикаментозне, симптоматичне). Прогноз.</p> <p><i>Правила обстеження печінки в дорослих і дітей. Особливості пальпації. Реабілітація хворих на рак печінки. Механічна жовтяниця: патогенез захворювання. Клінічні прояви: скарги, тривалість захворювання, диференціальна діагностика. Лікування. Прогноз. Догляд за хворими із жовчаними стомами. Реабілітація хворих на рак підшлункової залози.</i></p>	3
	Лекція		2
	Самостійна робота		3

7	Лекція	<p><i>Диспансерний нагляд за пацієнтами з онкологічною патологією травного каналу. Особливості паліативної допомоги та догляду. Догляд за колостомованими хворими.</i></p> <p>Тема: Рак легенів. Злоякісні захворювання шкіри. Рак грудної залози</p> <p>Рак легенів. Статистика раку легенів. Симптоматика раку легенів. Методи первинної діагностики раку легенів. Стандартне лікування хворих на недрібноклітинний рак легенів. Хірургічний метод лікування. Променевий метод лікування. Метод лікування лікарськими засобами.</p> <p>Рак шкіри: захворюваність на рак шкіри. Клінічна картина раку шкіри. Діагностика раку шкіри: фізикальне обстеження, цитологічна верифікація діагнозу, гістологічна верифікація діагнозу. Лікування раку шкіри: хірургічне лікування, лікування за допомогою медикаментозних засобів, можливості застосування різноманітних фізичних методів — променевої терапії, кріотерапії, хімічної рідини. Меланома шкіри: захворюваність на меланому шкіри. Клінічні прояви меланоми шкіри. Діагностика меланоми шкіри (принципи та правила морфологічної верифікації захворювання). Лікування меланоми шкіри (хірургічне, хіміо-, імунотерапевтичне).</p> <p>Рак грудної залози. Клінічні прояви раку грудної залози. Діагностика раку грудної залози (фізикальне обстеження грудної залози, правила морфологічної верифікації захворювання, цитологічна діагностика). Лікування раку грудної залози (хірургічне, променеве, хіміотерапевтичне).</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Термінологія раку легенів згідно з МКХ-9. Захворюваність на рак легенів. Симптоматика, діагностика та стадіювання дрібноклітинного раку легенів. Клініко-анатомічна класифікація раку легенів. Міжнародна класифікація раку легенів за системою TNM. Нова клінічна класифікація стадій раку легенів (1997). Реабілітація хворих на рак легенів. Особливості паліативної допомоги.</i></p> <p><i>Клінічна класифікація раку шкіри та меланоми за системою TNM (5-е видання, 1997). Особливості паліативної допомоги.</i></p> <p><i>Класифікація раку грудної залози за системою TNM (5-е видання, 1997). Реабілітація хворих на рак грудної залози.</i></p>	3
8	Лекція	<p>Тема: Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток. Лімфогранульоматоз</p> <p>Клінічні прояви злоякісних пухлини м'яких тканин. Диференціальна діагностика із доброякісними пухлинами за клінічними проявами. Клінічні прояви злоякісних пухлин кісток. Сучасна діагностика пухлин кісток. Лікування пухлин кісток (хірургічне, спеціальне). Лімфогранульоматоз у</p>	2

	<p>Самостійна робота</p>	<p>дорослих. Етіологія, патогенез. Морфологічна класифікація. Клінічні прояви за трьома стадіями. Клінічні прояви активізації хвороби. Лабораторні ознаки. Діагностика. Лікування. Прогноз.</p> <p><i>Реабілітація хворих на пухлини м'яких тканин.</i> <i>Симптоматична терапія хворих із патологічними переломами. Реабілітація хворих на пухлини кісток.</i> <i>Реабілітація хворих на лімфогрануломатоз.</i> <i>Особливості паліативної допомоги.</i> <i>Лімфогрануломатоз у дітей. Етіологія, патогенез. Патоморфологія. Локалізація та способи поширення. Діагностика (лабораторна, інвазивні методи дослідження). Клінічна симптоматика, прогноз, лікування. Схеми лікування та їхня періодичність.</i></p>	<p>3</p>
<p>9</p>	<p>Лекція</p>	<p>Тема: Рак шийки і тіла матки. Пухлини яєчників. Трофобластична хвороба</p> <p>Захворюваність і смертність від раку шийки матки. Фактори ризику захворюваності на рак шийки матки. Етіопатогенез — значення вірусу папіломи людини у виникненні захворювання. Класифікація. Комплексна діагностика. Біологічні особливості мікроінвазивного раку шийки матки. Планування лікування раку шийки матки.</p> <p>Клінічний перебіг, симптоматика, діагностика та лікування раку тіла матки.</p> <p>Класифікація трофобластичної хвороби. Фактори ризику. Патогенез трофобластичної хвороби. Метастазування. Планування лікування.</p> <p>Захворюваність і смертність від раку яєчників. Фактори ризику захворюваності на рак яєчників. Етіопатогенез. Класифікації. Комплексна діагностика. Комбіноване та комплексне лікування.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Методи комбінованого та поєднаного лікування раку шийки матки. Прогноз. Патогенетичні варіанти раку тіла матки. Класифікація. Показання до хірургічного та променевого лікування. Гормональна терапія. Прогноз. Особливості паліативної допомоги. Класифікація трофобластичної хвороби за стадіями (ВООЗ, 1976, 1991, 1995). Реабілітація хворих на пухлини яєчників.</i></p> <p>Тема: Пухлини сечової і статеві систем</p>	<p>3</p>
<p>10</p>	<p>Лекція</p>	<p>Пухлини нирок: статистика, етіологія, патогенез, клінічні прояви. Гематурія. Альбумінурія. Діагностика (клінічна, інструментальна — УЗД, КТ, ЯМР, рентгенологічна). Лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапевтичне, симптоматичне). Рак сечового міхура: статистика, етіологія, патогенез, клінічні прояви. Діагностика</p>	<p>2</p>

	<p>Самостійна робота</p>	<p>(клінічна, лабораторна, рентгенологічна, УЗД, КТ, ЯМР, цистоскопічна, цитологічна, гістологічна). Лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапевтичне, симптоматичне). Рак передміхурової залози: статистика, етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика. Правила обстеження хворих. Цистоскопія. Цистографія. УЗД, КТ. Лікування (комбіноване, комплексне, симптоматичне). Рак статевого члена: статистика, етіологія, патогенез, клінічні прояви. Діагностика (цитологічна, гістологічна). Лікування.</p> <p><i>Особливості підготовки хворих до лабораторних та інструментальних методів діагностики. Прогноз та особливості паліативної допомоги та догляду хворим з пухлинами сечової та статевої системи. Догляд за хворими з епіцистостоמוю.</i></p>	<p>3</p>
<p>1</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Тема: Сучасний стан онкологічної служби в Україні. Організація онкологічної допомоги. Диспансеризація та облік онкологічних хворих. Організація та проведення профілактичних медоглядів. Аналіз причин запущених форм захворювання. Охорона праці в галузі Реабілітація онкологічних хворих. Медична етика і деонтологія. Передпухлинні захворювання. Лікарсько-трудова експертиза</p> <p>Аналіз статистичних даних злоякісних пухлин. Правила організації та проведення профілактичних медоглядів. Правила ведення медичної документації та обліку онкологічних пацієнтів. Участь медичної сестри в системі реабілітації онкологічних хворих. Застосування правил етики та деонтології при спілкуванні з пацієнтами з онкологічною патологією.</p> <ul style="list-style-type: none"> — вміти заповнювати медичну документацію — ознайомитись з роботою профільних відділень. — здійснювати медсестринський процес під час догляду за хворими. — вміти проводити знищення та знезараження предметів, забруднених кров'ю, екскретями хворих. Складання плану заходів профілактики поширення ВІЛ-інфекції, гепатиту С. 	<p>4</p>
<p>2</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Тема: Сучасні принципи діагностики злоякісних пухлин. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань. Рентгенодіагностика пухлин</p> <p>Сучасні принципи лікування злоякісних пухлин: хірургічний, променевий, хіміотерапія, поєднана терапія.</p>	<p>4</p>

3	Практичне заняття	<p>Взяття біоматеріалу для проведення цитологічного скринінгу та морфологічного обстеження, біохімічних та імунологічних тестів.</p> <p>Участь медичної сестри в лапароскопії, кольпоцервікоскопії та інших методах обстеження. Підготовка хворих до різних методів обстеження.</p> <p>Підготовки хворих до гістеросальпінгографії, рентгенографії кишок, літографії. Здійснення медсестринського процесу під час догляду за хворими.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — взяття біоматеріалу для проведення цитологічного скринінгу та морфологічного дослідження, біохімічних та імунологічних тестів; — вміти підготувати хворого до проведення різних методів обстеження й асистувати лікареві під час процедур; — підготовка хворих до проведення обстеження; — здійснювати медсестринський процес під час догляду за хворими. <p>Тема: Лікування і догляд за хворими під час проведення променевої терапії. Променева терапія основних локалізацій. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих. Правила виписування лікарських засобів</p> <p>Правила підготовки хворих і проведення променевої терапії. Правила запобігання ускладненням.</p> <p>Правила підготовки хворих і проведення хіміотерапії. Правила запобігання ускладненням. Правила виписування лікарських засобів онкологічним хворим.</p> <p>Правила догляду за онкохворими, підготовка до операції та післяопераційний догляд. Правила накладання нефростоми, епіцистостоми, катетеризації сечового міхура. Здійснення медсестринського процесу при онкологічних хворобах.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вміти підготувати хворих до проведення променевої терапії, здійснювати за ними догляд; — вміти надати допомогу при ускладненнях променевої терапії; — вміти підготувати хворих до проведення хіміотерапії, доглядати за хворими; — вміти надати допомогу при ускладненнях хіміотерапії; — вміти виписати лікарські засоби онкологічним хворим; — здійснювати медсестринський процес під час догляду за хворими; — здійснювати догляд за нефростоною, епіцистостоною, норицями, пролежнями. 	4
---	-------------------	--	---

4	Практичне заняття	<p>Тема: Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота. Пухлини гортані, носоглотки, приносних пазух, рота, глотки. Раки щитоподібної залози</p> <p>Правила обстеження хворих у разі підозри на злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота; підготовка хворих до операції і догляд у післяопераційний період.</p> <p>Обстеження хворих за підозри на пухлини гортані, носоглотки. Правила підготовки до операції та догляд у післяопераційний період.</p> <p>Правила обстеження хворих у разі підозри на рак щитоподібної залози та підготовка до операції. Особливості здійснення медсестринського процесу при пухлинах губи, слизової оболонки порожнини рота, гортані, носоглотки, приносних пазух, щитоподібної залози.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — уміти підготувати до обстеження хворих у разі підозри на злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота; — уміти підготувати хворих до операції; — догляд за хворими в післяопераційний період; — підготовка до обстеження хворих у разі підозри на рак щитоподібної залози. 	4
5	Практичне заняття	<p>Тема: Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки. Рак печінки та підшлункової залози</p> <p>Правила обстеження хворих у разі підозри на рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки. Правила підготовки хворих до операції та догляд у післяопераційний період. Догляд за жовчаними норицями. Особливості здійснення медсестринського процесу при пухлинах шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки, печінки та підшлункової залози.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вміти підготувати хворих до обстеження в разі підозри на рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки; — вміти підготувати хворих до операції, догляд у післяопераційний період; — вміти пальпувати лімфатичні вузли у хворого; — догляд за хворими після пункційної біопсії лімфатичного вузла; — здійснювати медсестринський процес під час догляду за хворими; — вміти підготувати хворих до обстеження в разі підозри на рак печінки та підшлункової залози. 	4

6	Практичне заняття	<p>Тема: Рак легенів. Злоякісні захворювання шкіри. Рак грудної залози</p> <p>Правила обстеження хворих у разі підозри на рак легенів, підготовка хворих до операції та догляд у післяопераційний період.</p> <p>Демонстрація хворих на рак шкіри. Демонстрація хворих на меланому шкіри. Демонстрація передпухлинних захворювань. Демонстрація хворих на рак грудної залози. Демонстрація оперативних втручань. Особливості застосування медсестринського процесу при пухлинах легенів, шкіри та грудної залози.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — уміти підготувати хворих до обстеження в разі підозри на рак легенів; — уміти підготувати хворих до обстеження в разі підозри на рак грудної залози; — готувати хворих до операції, догляд у післяопераційний період; — уміти перев'язувати хворих; — догляд за хворими після пункційної біопсії лімфатичного вузла; — уміти зібрати набір інструментів для відкритої біопсії лімфатичного вузла; — здійснювати медсестринський процес під час догляду за хворими. 	4
7	Практичне заняття	<p>Тема: Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток. Лімфогранульоматоз</p> <p>Правила обстеження хворих, підготовка набору інструментів для цитологічного та гістологічного обстеження лімфатичних вузлів, правила введення хіміопрепаратів хворим на лімфогранульоматоз. Психопрофілактика у хворих після хіміотерапії. Особливості застосування медсестринського процесу при пухлинах м'яких тканин і кісток, лімфогранульоматозі.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — уміти доглядати за хворими на лімфогранульоматоз; — здійснювати медсестринський процес під час догляду за хворими; — підготовка хворих до операції, догляд у післяопераційний період; — уміти перев'язувати хворих. 	4

8	Практичне заняття	<p>Тема: Рак шийки і тіла матки. Пухлини яєчників. Трофобластична хвороба</p> <p>Обстеження хворих з підозрою на рак шийки і тіла матки та догляд за ними.</p> <p>Обстеження хворих у разі підозри на рак яєчників, підготовка хворих до операції та догляд у післяопераційний період.</p> <p>Обстеження хворих у разі підозри на трофобластичну хворобу, підготовка хворих до операції та догляд у післяопераційний період. Особливості застосування медсестринського процесу при пухлинах матки, яєчників, трофобластичній хворобі.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — уміти підготувати хворих до обстеження в разі підозри на рак матки, пухлини яєчників, трофобластичну хворобу; — уміти підготувати хворих до операції, догляд у післяопераційний період; — уміти перев'язувати хворих; — уміти пальпувати лімфатичні вузли у хворих; — здійснювати медсестринський процес під час догляду за хворими. 	4
9	Практичне заняття	<p>Тема: Пухлини сечової і статеві систем</p> <p>Правила догляду за нефро- та епіцистостомами. Правила підготовки хворих до операцій, до цистоскопій. Особливості здійснення медсестринського процесу при пухлинах сечової та статеві систем.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — догляд за нефростомою, епіцистостомою; — правила катетеризації сечового міхура, підготовка цистоскопа до роботи; — підготовка хворих до екскреторної урографії. 	4
10	Практичне заняття	Диференційований залік	4

4. Структура освітнього компонента

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
1	Розділ 1. Організація онкологічної допомоги в Україні Сучасний стан онкологічної служби в Україні. Організація онкологічної допомоги. Диспансеризація та облік онкологічних хворих. Організація та проведення профілактичних медоглядів. Аналіз причин запущених форм захворювання. Охорона праці в галузі	7	2	2	3
2	Реабілітація онкологічних хворих. Медична етика і деонтологія. Передпухлинні захворювання. Лікарсько-трудова експертиза	7	2	2	3
3	Розділ 2. Основні методи обстеження і лікування онкологічних хворих Сучасні принципи діагностики злоякісних пухлин. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань. Рентгенодіагностика пухлин	9	2	4	3
4	Лікування і догляд за хворими під час проведення променевої терапії. Променева терапія основних локалізацій. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих. Правила виписування лікарських засобів	9	2	4	3
5	Розділ 3. Основні онкологічні захворювання Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки. Рак печінки та підшлункової залози	9	2	4	3
6	Рак легенів. Злоякісні захворювання шкіри. Рак грудної залози	9	2	4	3
7	Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток. Лімфогранульоматоз	9	2	4	3
8	Рак шийки і тіла матки. Пухлини яєчників. Трофобластична хвороба	9	2	4	3
9	Пухлини сечової і статевих систем	9	2	4	3
10	Розділ 4. Пухлини голови та шиї Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота. Пухлини гортані, носоглотки, приносних пазух, рота, глотки. Рак щитоподібної залози	9	2	4	3
11	Диф. залік	4		4	
	Усього	90	20	40	30

5. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>V семестр</i>		
1	Сучасний стан онкологічної служби в Україні. Організація онкологічної допомоги. Диспансеризація та облік онкологічних хворих. Організація та проведення профілактичних медоглядів. Аналіз причин запущених форм захворювання. Охорона праці в галузі	2
2	Реабілітація онкологічних хворих. Медична етика і деонтологія. Передпухлинні захворювання. Лікарсько-трудова експертиза	2
3	Сучасні принципи діагностики злоякісних пухлин. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань. Рентгенодіагностика пухлин	2
4	Лікування і догляд за хворими під час проведення променевої терапії. Променева терапія основних локалізацій. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих. Правила виписування лікарських засобів	2
5	Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота. Пухлини гортані, носоглотки, приносних пазух, рота, глотки. Рак щитоподібної залози	2
6	Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки. Рак печінки та підшлункової залози	2
7	Рак легенів. Злоякісні захворювання шкіри. Рак грудної залози	2
8	Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток. Лімфогранульоматоз	2
9	Рак шийки і тіла матки. Пухлини яєчників. Трофобластична хвороба	2
10	Пухлини сечової і статевих систем	2
	Всього	20

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>V семестр</i>		
1	Сучасний стан онкологічної служби в Україні. Організація онкологічної допомоги. Диспансеризація та облік онкологічних хворих. Організація та проведення профілактичних медоглядів. Аналіз причин запущених форм захворювання. Охорона праці в галузі Реабілітація онкологічних хворих. Медична етика і деонтологія. Передпухлинні захворювання. Лікарсько-трудова експертиза	4
2	Сучасні принципи діагностики злоякісних пухлин. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань. Рентгенодіагностика пухлин	4
3	Лікування і догляд за хворими під час проведення променевої терапії. Променева терапія основних локалізацій. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих. Правила виписування лікарських засобів	4
4	Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота. Пухлини гортані, носоглотки, приносових пазух, рота, глотки. Рак щитоподібної залози	4
5	Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки. Рак печінки та підшлункової залози	
6	Рак легенів. Злоякісні захворювання шкіри. Рак грудної залози	4
7	Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток. Лімфогранульоматоз	4
8	Рак шийки і тіла матки. Пухлини яєчників. Трофобластична хвороба	4
9	Пухлини сечової і статеві систем	4
10	Диференційований залік	4
	Всього	40

7. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>V семестр</i>		
1	Сучасний стан онкологічної служби в Україні. Організація онкологічної допомоги. Диспансеризація та облік онкологічних хворих. Організація та проведення профілактичних медоглядів. Аналіз причин запущених форм захворювання. Охорона праці в галузі	3
2	Реабілітація онкологічних хворих. Медична етика і деонтологія. Передпухлинні захворювання. Лікарсько-трудова експертиза	3
3	Сучасні принципи діагностики злоякісних пухлин. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань. Рентгенодіагностика пухлин	3
4	Лікування і догляд за хворими під час проведення променевої терапії. Променева терапія основних локалізацій. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих. Правила виписування лікарських засобів	3
5	Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота. Пухлини гортані, носоглотки, приносних пазух, рота, глотки. Рак щитоподібної залози	3
6	Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки. Рак печінки та підшлункової залози	3
7	Рак легенів. Злоякісні захворювання шкіри. Рак грудної залози	3
8	Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток. Лімфогранульоматоз	3
9	Рак шийки і тіла матки. Пухлини яєчників. Трофобластична хвороба	3
10	Пухлини сечової і статевих систем	3
Всього		30

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Виявлення ознак пухлинного процесу.
2. Застосування правил етики та деонтології.
3. Участь у виконанні лікарських призначень.
4. Профілактика пролежнів.
5. Уміти виконувати всі основні маніпуляції, що застосовуються в онкологічній клініці:
  - внутрішньовенне, внутрішньом'язове та підшкірне введення ліків;
  - введення внутрішньовенного та сечового катетера, асистування під час катетеризації підключичної вени;
  - асистування при діагностичних вишкрібаннях порожнини матки, при проведенні електроексцизій, цистоскопії;
  - самостійне проведення перев'язок прооперованим онкологічним хворим;
  - застосування хіміопрепаратів.
6. Готувати пацієнтів до хірургічних втручань.
7. Запобігати можливим ускладненням у післяопераційний період та внаслідок проведення хіміо- і променевої терапії.
8. Виконувати обов'язки операційної, перев'язувальної, процедурної або палатної медичної сестри.
9. Надавати невідкладну допомогу хворим.
10. Здійснювати медсестринський процес в разі онкопатології.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Сучасний стан онкологічної служби в Україні.
2. Організація онкологічної допомоги.
3. Дотримання правил ТБ. Знищення та знезараження предметів, забруднених кров'ю, екскретами хворих. Складання плану заходів профілактики поширення ВІЛ-інфекції, гепатиту С.
4. Диспансеризація та облік онкологічних хворих.
5. Організація та проведення профілактичних медичних оглядів.
6. Аналіз причин запущених форм захворювання.
7. Реабілітація онкологічних хворих.
8. Медична етика і деонтологія.
9. Передпухлинні захворювання.
10. Лікарсько-трудова експертиза.
11. Сучасні принципи діагностики та лікування злоякісних пухлин.
12. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань.
13. Рентгенодіагностика пухлин.
14. Принципи променевої терапії онкологічних хворих.
15. Променева терапія основних локалізацій.
16. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих.
17. Правила виписування лікарських засобів.
18. Догляд за онкологічними хворими в післяопераційний період.
19. Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки.
20. Рак печінки та підшлункової залози.
21. Рак легенів.
22. Злоякісні захворювання шкіри.
23. Рак грудної залози.
24. Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток.
25. Лімфогранульоматоз.
26. Рак шийки і тіла матки.
27. Пухлини яєчників.
28. Трофобластична хвороба.
29. Пухлини сечової і статевих систем.
30. Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота.
31. Пухлини гортані, носоглотки, приносових пазух, рота, глотки.
32. Рак щитоподібної залози.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Організація онкологічної допомоги в Україні.
2. Дотримання правил ТБ. Знищення та знезараження предметів, забруднених кров'ю, екскретами хворих. Складання плану заходів профілактики поширення ВІЛ-інфекції, гепатиту С
3. Диспансеризація та облік онкологічних хворих.
4. Організація та проведення профілактичних медоглядів.
5. Аналіз причин запущених форм захворювання.
6. Реабілітація онкологічних хворих.
7. Медична етика і деонтологія.
8. Передпухлинні захворювання.
9. Лікарсько-трудова експертиза.
10. Сучасні принципи діагностики та лікування злоякісних пухлин.
11. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань.
12. Рентгенодіагностика пухлин.
13. Принципи променевої терапії онкологічних хворих.
14. Променева терапія основних локалізацій.
15. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих.
16. Правила виписування лікарських засобів.
17. Догляд за онкологічними хворими в післяопераційний період.
18. Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки.
19. Рак печінки та підшлункової залози.
20. Рак легенів.
21. Злоякісні захворювання шкіри.
22. Рак грудної залози.
23. Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток.
24. Лімфогранульоматоз.
25. Рак шийки і тіла матки.
26. Пухлини яєчників.
27. Трофобластична хвороба.
28. Пухлини сечової і статеві систем.
29. Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота.
30. Пухлини гортані, носоглотки, приносових пазух, рота, глотки.
31. Рак щитоподібної залози.

9. Індивідуальні завдання

З метою кращого засвоєння матеріалу з медсестринства в онкології робочою програмою і навчальним планом ОПП “Сестринська справа” передбачене виконання індивідуальних завдань:

1. Кожному здобувачу освіти пропонується індивідуальне завдання: скласти тези бесіди, лекції з профілактики злоякісних пухлин. Наприклад:
  - а) скласти план та підготувати тези лекції для пацієнтів терапевтичного відділення, хірургічного відділення, гінекологічного відділення на тему: «Профілактика пухлин шлунка, стравохода, поперечної ободової кишки», «Профілактика пухлин шийки і тіла матки», «Профілактика пухлин сечової і статевих систем», «Профілактика пухлин гортані, носоглотки, приносних пазух, рота, глотки», тощо;
  - б) скласти план та підготувати тези лекції з основ охорони праці в онкології для середнього медичного персоналу онкологічного кабінету, ендоскопічного кабінету, хірургічного відділення, тощо.
2. Серед здобувачів освіти III курсів провести конкурс санбюлетнів (презентацій, рефератів) на тему: «Профілактика ускладнень онкологічних захворювань».

10. Методи навчання

Основними методами та формами навчання є:

– **Лекція** (вступна, тематична, оглядова). Проведення лекційних занять включає: словесне викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-візуалізації з використанням мультимедійних технологій; проблемні лекції (розв’язування ситуаційних задач, кейсів), бінарні лекції (лекції-дискусії), лекції із заздалегідь запланованими помилками, лекції-прес-конференції.

– **Навчальна практика під керівництвом викладача:** інструктаж, усне фронтальне опитування, письмове опитування, вирішення типових та нетипових практичних та ситуаційних клінічних завдань; ділова гра; робота у групах, відпрацювання практичних навичок, курація пацієнтів, заповнення медичної документації.

– **Самостійна робота здобувачів освіти:** обов'язкова, що передбачена навчальним планом і робочими програмами є одним з показників академічної активності та додаткових результатів навчання здобувачів вищої освіти.

- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах;
- есе за вузькоспеціальною проблемою, що погоджується з викладачем;
- створення портфолію навчального курсу та його презентація;
- підготовка відповідних документів, матеріалів;
- підготовка тематичних презентацій;

- підготовка та публікація наукових статей, тез наукових доповідей та повідомлень тощо;
- узагальнення матеріалів за обраною проблемою;
- систематичне відвідування навчальних занять;
- відвідування додаткових занять, лекцій, семінарів, круглих столів;
- відвідування та участь у засіданнях відповідних студентських наукових гуртків;
- інші здобутки, які підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати).
  - **Індивідуальне навчально-дослідне завдання** (за вибором) – наукова й дослідницька робота здобувачів освіти, яка полягає у самостійному проведенні обстеження пацієнта, досліджень, збиранні наукової інформації, її аналізі. До даної категорії також належать аудиторні потокові та групові заняття, участь у роботі наукового студентського товариства (гуртки, конференції, підготовка доповідей, тез, статей); добровільна – робота в позааудиторний час, участь у міжвузівських, всеукраїнських олімпіадах, конкурсах, вікторинах.
  - **Дистанційне навчання**

Форми навчання: проблемне, проблемно-наукове, інтерактивне, проектне навчання

11. Методи контролю

На лекційних заняттях проводиться вибірковий контроль на засвоєння викладеної теми.

На практичних заняттях контроль знань проводиться різними методами: опитування, розв'язування тестових завдань, виконання практичних навичок при роботі в малих групах та індивідуальне виконання практичної навички. Значне місце при оцінці знань відводиться розв'язуванню ситуаційних задач як типових, так і підвищеної складності.

Контроль самостійної позааудиторної роботи проводиться у формі виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях, індивідуальних консультаціях згідно графіка.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку, який включає усні відповіді та розв'язання ситуаційної задачі з виконанням практичної навички та комплексного кваліфікаційного екзамену ЄДКІ, який включає розв'язання тестових завдань та тестових задач.

Методи, форми контролю та система оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до вимог програми обов'язкового освітнього компонента «Медсестринство в онкології» організації оцінювання освітнього процесу в Чорнобильському медичному фаховому коледжі.

При оцінюванні роботи здобувача освіти протягом семестру враховується наступне:

- ✓ відвідування занять;
- ✓ активна та продуктивна участь на навчальній практиці;
- ✓ вивчення літератури;
- ✓ своєчасна здача завдань.

Методи оцінювання:

- усне індивідуальне опитування
- письмовий тестовий контроль
- розв'язування типових та нетипових клінічних ситуацій (робота в групах)
- демонстрація практичних навичок
- індивідуальні ситуаційні завдання
- студентські проекти
- студентські презентації
- участь в НДРС
- залік

Оцінювання дисципліни «Медсестринство в онкології» визначається з урахуванням поточної освітньої діяльності здобувача освіти.

Передбачені наступні форми контролю:

1. Контроль початкового рівня знань, який визначається на першому занятті навчальної практики та включає перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчали на попередніх курсах. Контроль проводять методом фронтального усного опитування, виконання тестового контролю з тестовими завданнями першого, другого та третього рівня складності, клінічних ситуацій першого рівня складності

2. Поточний контроль (засвоєння теми) контролюється на навчальній практиці відповідно до конкретних цілей, засвоєння конкретної теми. Рекомендується застосовувати такі методи оцінювання рівня підготовки студентів: опитування, вирішення ситуаційних клінічних завдань, тестування, практична перевірка рівня оволодіння та виконання практичних знань та умінь.

3. Підсумковий контроль засвоєння здійснюється для оцінювання результатів навчання після завершення вивчення освітнього компонента та проводиться на останньому занятті навчальної практики. Підсумковий контроль знань включає семестровий контроль у вигляді диференційованого заліку. Рекомендується застосовувати такі способи оцінювання рівня підготовки здобувачів освіти: письмове завдання, яке включає теоретичну та практичну частини; контрольні опитування (фронтальне; вибіркоче усне, письмове, вирішення ситуаційної задачі); тестування з тестовими завданнями високого рівня складності. Для тих здобувачів освіти, які хочуть покращити оцінку з освітнього компонента підсумковий контроль здійснюється додатково за графіком, затвердженим у коледжі.

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з освітнього компонента «Медсестринство в онкології»

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з медсестринства в онкології складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Сестринська справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Сестринська справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять,

характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;

- рівень виявлення аналітичних вмій, вмій обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;

- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;

- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;

- використання додаткової літератури;

- культура мовлення

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного та підсумкового контролю

Оцінювання роботи з пацієнтами			
«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Здобувач освіти глибоко і досконало оволодів методикою опитування та фізичного обстеження пацієнта, відмінно володіє прийомами визначення симптомів різних захворювань внутрішніх органів, вільно володіє діагностичними та лікувальними маніпуляціями, вміє скласти план лікування	Здобувач освіти в цілому оволодів методикою обстеження пацієнта, володіє прийомами визначення симптомів різних захворювань внутрішніх органів, діагностичними та лікувальними маніпуляціями, але допускає незначні помилки у послідовності обстеження, під час проведення діагностичних та лікувальних маніпуляцій та при складанні плану лікування	Здобувач освіти в цілому оволодів методикою обстеження пацієнта, але допускає суттєві порушення у послідовності та методиці обстеження, в інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження, помиляється при виконанні окремих діагностичних та лікувальних маніпуляцій	Здобувач освіти не засвоїв практичних навичок або допускає грубі помилки при проведенні фізичного обстеження пацієнта, здійсненні діагностичних та лікувальних маніпуляцій, формулюванні діагнозу, вирішенні питань тактики лікування

Оцінювання вирішення клінічної ситуаційної задачі

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Точно сформульований та повністю обґрунтований клінічний діагноз у пацієнта і складений план обстеження і (чи) лікування	Точно сформульований та частково обґрунтований клінічний діагноз у пацієнта, допущені неточності при складанні плану обстеження та (чи) лікування	Виникли труднощі при обґрунтуванні клінічного діагнозу, складанні плану обстеження і лікування пацієнта, виправлені здобувачем освіти за допомогою викладача	Не дано відповіді на завдання задачі

Оцінювання вирішення тестових завдань

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
100 – 91%	90 – 76%	75 – 51%	50 і менше %

Оцінювання демонстрації практичних навичок та вмінь

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Здобувач освіти виконує практичні навички різного ступеня складності (оволодів практичними навичками, що передбачені програмою) з дотриманням послідовності зазначеної в алгоритмі дії та володіє уміннями при виконанні конкретних завдань	Здобувач освіти допускає неточності при виконанні практичної навички, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, дотримуючись алгоритму	Здобувач освіти в процесі виконання практичних навичок та умінь, грубо порушує послідовність виконання, не здатний самостійно виявити допущені помилки, що може призвести до розвитку ускладнень та погіршення загального стану пацієнта	Здобувач освіти не оволодів практичними навичками та не здобув необхідних умінь

Оцінювання усної відповіді здобувача освіти

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
<p>Здобувач освіти глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати латинською термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної роботи</p>	<p>Здобувач освіти знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій</p>	<p>Здобувач освіти має базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.</p>	<p>Здобувач освіти не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для застосування на практиці</p>

Оцінювання активності здобувача освіти за загальними компетентностями			
«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Здобувач освіти приймав активну участь на занятті, в повній мірі проявив всі важливі загальні компетентності необхідні для формування успішної подальшої професійної та соціальної діяльності та для персонального особистісного розвитку	Здобувач освіти приймав участь в окремих видах групової діяльності, переважно виконував індивідуальні завдання на занятті, частково продемонстрував важливі загальні компетентності необхідні для формування успішної подальшої професійної та соціальної діяльності та для персонального особистісного розвитку	Здобувач освіти не приймав участь в груповій діяльності, частково виконував індивідуальні завдання на занятті, в мінімальному обсязі демонстрував загальні компетентності необхідні для формування успішної подальшої професійної та соціальної діяльності та для персонального особистісного розвитку	Здобувач освіти був пасивним, не бажав долучатися до роботи в групі та не виконував індивідуальних завдань. Не проявив здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем освітнього компонента на підставі оцінювання усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

13. Методичне забезпечення

- ✓ Робоча програма Стандарту вищої освіти за спеціальністю 223Медсестринства;
- ✓ Підручники та навчальні посібники;
- ✓ Конспекти лекцій;
- ✓ Методичні вказівки та рекомендації до навчальної практики під керівництвом викладача, методичні рекомендації СПРС;
- ✓ Індивідуальні завдання;
- ✓ Збірники ситуаційних завдань;
- ✓ Приклади розв'язування ситуаційні задач;
- ✓ Комп'ютерні презентації, мультимедійні лекції;
- ✓ Ілюстративні матеріали;
- ✓ Тестові завдання;
- ✓ Клінічні ситуаційні завдання (типові та нетипові);
- ✓ Навчальні таблиці.

Матеріальне забезпечення:

- ✓ Ноутбук;
- ✓ медична документація;
- ✓ муляжі, фантоми, тренажери;
- ✓ медична апаратура та прилади;
- ✓ предмети догляду за пацієнтом;
- ✓ медичний інструментарій.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Касевич Н.М. Медсестринська етика і деонтологія: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 200 с.

Касевич Н.М., Шаповал К.І. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 248 с.

Баитан В.П., Одабаш'ян А.Л., Шелешка П.В. Онкологія. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 313 с.

Белінський Б.Т., Стернюк Ю.М., Шпарик Я.В. Онкологія. — К.: Здоров'я, 2004. — 527 с.

Дрижак В.І., Домбрович М.І. Медсестринство в онкології. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. — 222 с.

Довідник з онкології / За ред. С.О. Шалімова, Д.В. Мясоєдова. — К.: Здоров'я, 2000. — 560 с.

Медсестринство в онкології: підручник / За ред. Л.М. Ковальчука. — К.: Медицина, 2011. — 512 с.

Севідов В.В., Касевич Н.М. Онкологія: підручник. — К.: Медицина, 2011. — 216 с.

Скачко Б.Г. Рак. Профілактика. Лікування. Реабілітація (Серія “Шлях до здоров'я”). — К.: Медицина, 2010. — 160 с.

Додаткова

Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апишай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров'я, 2000. — 248 с.

Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апишай В.Г. Медсестринський процес: Основи сестринської справи та клінічного медсестринства. — К.: Здоров'я, 2001. — 208 с.

Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посібн. / За заг. кер. І.Я. Губенко. — Черкаси, 2003. — 44 с.

Інформаційні ресурси

Сайт: <https://chmfc.com.ua>
інтернетвидання